

**Práce s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí –
– záznamy článků z časopisů
(Pedagogická bibliografická databáze Pedagogické knihovny J. A.
Komenského)**

1.

Spolupráce školy a školského zařízení s OSPOD / Monika Puškinová -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 10, č. 9 (2013), s. 10-12.

Cílem příspěvku je shrnout základní momenty spolupráce školy a školského zařízení s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a vyčlenit novinky, které přinesly poslední novely zákona. Komentář je doplněn paragrafovým zněním příslušné právní normy a poukazuje na fakt, že konkrétní postup spolupráce školy a školského zařízení s OSPOD je vhodné zpracovat do interní dokumentace školy.

spolupráce ; spolupráce ve výchově ; škola ; výchovně vzdělávací zařízení ; sociálně znevýhodněný ; legislativa ; školská legislativa ; výklad ; porozumění ; postup ; interní směrnice ; sociální prevence ; socializace ; ochrana dítěte ; ochrana mládeže ; Orgán sociálně-právní ochrany dětí

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=421213

2.

Role mentoringu ve školní instituci / Část 1 / Lucie Čechovská -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 136, č. 1 (2011/2012), s. 23-25.

Sociálně pedagogický pracovník (mentor) působí jako průvodce na cestě konkrétního romského dítěte ze sociálně slabé rodiny. Zabývá se nejen otázkou vzdělávání, ale také problémy v oblasti sociální a ekonomické. Jeho snahou je např. naučit žáka, jak se učit, ukázat rodině, jak se vypořádat s tím či oním problémem namísto doučování a řešení problému za rodinu. Přítomnost mentorů ve škole by mohla přispět k překlenutí propasti mezi učiteli, žáky a jejich rodinami.

poradce ; asistent ; sociální pedagogika ; Romové ; žák ; rodina ; sociálně znevýhodněný ; pomoc ; individuální přístup ; sociální adaptace ; sociální integrace ; spolupráce ve výchově ; výchovné působení ; mentor

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=369526

3.

Psycho - sociální souvislosti u znevýhodněných dětí / -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Sociální práce -- ISSN 1213-6204 -- Roč. 11, č. 2 (2011), s. 2-164.

Celé číslo časopisu je věnováno problematice dětí a rodin, jejichž životní situace a sociální fungování je poznamenáno důsledky různých forem znevýhodnění. Uvedené články poskytují zkušenosti, názory a různé úhly pohledu na současnou teoretickou a praktickou stránku péče nejen o různě postižené děti, ale i děti z nepodněného rodinného prostředí, děti z dětských domovů a náhradní rodinné péče.

dítě ; postižený ; sociálně znevýhodněný ; péče o dítě ; výchova dítěte ; ochrana dítěte ; rodinná výchova ; náhradní rodina ; ústavní výchova ; dětský domov ; sociální práce ; sociální prevence

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=369649

4.

Přípravné třídy pomáhají dětem lépe se připravit na školu / Marie Těthalová -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 19, č. 5 (2012), s. 22-23.

Přípravné třídy jsou zřizovány pro děti se sociálním znevýhodněním, které nenavštěvovaly předškolní vzdělávání v mateřské škole, nebo jim byl doporučen odklad školní docházky. Přípravnou třídu lze zřídit pro děti v posledním roce před zahájením školní docházky tehdy, pokud se v ní bude vzdělávat nejméně 7 a nejvýše 15 dětí. Vyučování v přípravné třídě se zaměřuje na oblast kulturně-sociálních a hygienických návyků. Dále zde jsou rozvíjeny činnosti na rozvíjení matematických, časových a prostorových představ, na porozumění textu, memorování apod. Čím déle dítě do přípravné třídy dochází, tím vyšší je pravděpodobnost dobrého školního startu, říkají učitelé z přípravných tříd.

předškolní dítě ; sociálně znevýhodněný ; sociální postavení ; přípravný ročník ; mateřská škola

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=371917

5.

Po dobrém nebo po zlém? : k otázkám hodnocení chování žáků základních škol / Jana Presová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Komenský : časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 137, č. 2 (2012/2013), s. 21-25.

Rozbor výsledků výzkumu, který sledoval vzdělávací dráhu sociálně znevýhodněných žáků základních škol. V rámci výzkumu byla položena i otázka, zda ve školách převládá při hodnocení spíše pochvala nebo trest. Výzkum ukázal, že při hodnocení chování žáků (a to nejen ze sociálně znevýhodněného prostředí) volí učitelé častěji cestu po zlém. Žák ; sociálně znevýhodněný ; vzdělávání ; vzdělávací dráha ; chování žáka ; hodnocení ; hodnocení žáka ; trest ; pochvala ; základní škola ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=407955

6.

Integrace po česku : školou povinné děti se dnes rozdělují fakticky podle sociálního postavení rodičů / Petr Klíma -- cze

In: Lidové noviny : založeny 1893 - obnoveny 1988 -- ISSN 0862-5921 -- Roč. 26, č. 237 (11.X.) (2013), s. 11.

Autor kritizuje současný vývoj základního školství v České republice. Je přesvědčen, že základní vzdělávání se dělí podle sociálního postavení rodičů na dva proudy. Děti vzdělaných rodičů středních a vyšších vrstev se vzdělávají převážně na víceletých gymnáziích, na základních školách zůstávají ty ostatní. K těm ostatním nyní přibudou romské děti a děti mentálně postižené ze základních škol praktických, které mají být do běžných základních škol integrovány. Tento postup nepovažuje autor za integraci, ale za obyčejnou třídní diferenciaci a degradaci základních škol.

základní školství ; základní škola ; žák ; vzdělávání ; sociálně znevýhodněný ; diferenciaci ; diferenciaci podle schopností ; Romové ; mentálně postižený ; integrace žáka ; školská politika ; nedostatek ; názor ; Česká republika ; kritika
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=423808

7.

Grunnlaget : metoda, která učí děti učit se / Martin Kovalčík -- cze

In: Rodina a škola : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 58, č. 5 (2011), s. 10-12.

Norská výuková metoda Grunnlaget (v překladu Základ) se začíná používat při práci s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí. Metoda přispívá k rozvoji dětského myšlení, děti jsou schopny přeměnit přijímané informace v konkrétní poznatky. Metoda byla představena v rámci semináře věnovaného konceptuálnímu vyučování, který uspořádala společnost Člověk v tísni. Koordinátorka předškolní přípravy, Karolina Hrubá, hovoří o aplikaci metody do výuky a vynikajících výsledcích v praxi.

předškolní dítě ; handicap ; sociálně znevýhodněný ; vyučovací metoda ; předškolní výchova ; individuální přístup ; vztah učitel-žák ; inovace ve vzdělávání ; Člověk v tísni (společnost) ; Norsko ; konceptuální vyučování ; Grunnlaget

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=308649

8.

Fond ohrožených dětí : příběhy se šťastným koncem / Marie Vodičková ; [Autor interview] Julie Růžičková -- cze

In: Moderní vyučování : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 17, č. 2 (2011), s. 6-13.

Články o dětech, kterým pomohl Fond ohrožených dětí (FOD) při řešení jejich složité rodinné situace, uvozují materiál věnovaný 20 letům působení FOD v České republice. V textu je po jednotlivých letech mapována činnost FOD, stěžejní úspěchy práce Fondu na poli legislativy, financování a péče o děti ohrožené týráním, zneužíváním a násilím. Pomoc poskytovaná z finančních sbírek a darů. Umisťování dětí (zejména tzv obtížně umístitelných) do náhradní rodinné péče. Tématu péče o ohrožené děti je věnován i rozhovor s předsedkyní FOD Marií Vodičkovou - odhalování týrání dětí, prevence týrání, péče o tyto děti, činnost Klokánku (zařízení rodinného typu pro péči o týrané a ohrožené děti), umisťování dětí v náhradní rodinné péči.

dítě ; týrané dítě ; zanedbané dítě ; péče o dítě ; umístění dítěte ; pěstounská péče ; adopce ; nevládní organizace ; Fond ohrožených dětí ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=347268

9.

Děti na okraji společnosti / Marie Těthalová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 18, č. 2 (2011), s. 18-19.

Péče o děti vyrůstající v rodinách zasažených fenoménem sociálního znevýhodnění a vyloučení, které často neumožňuje získat vzdělání v rámci hlavního vzdělávacího proudu. Projekt Programy sociální integrace organizace Člověk v tísni - poskytuje co nejkomplexnější podporu v rámci terénní sociální práce či sociálně aktivizační služby, rozvíjí sociální kompetence klientů (kariéerní a pracovní poradenství, finanční gramotnost, vzdělávací poradenství a pomoc formou doučování, kluby pro matky a předškolní děti. Předškolní kluby Člověka v tísni jako alternativa běžných školek - organizace, cíle, program. Důraz na individuální práci s dětmi tak, aby byly připraveny na úspěšný vstup do první třídy ZŠ. Implementace principů norské vyučovací metody Grunnlaged - zaměření na rozvíjení základních kognitivních procesů - umění se učit (v Norsku využívají všechny mateřské a většina základních škol). Financování těchto klubů z evropských zdrojů (Operační program pro vzdělání a konkurenceschopnost) a ze zdrojů MŠMT. Zkušenosti z fungování klubů, jejich další směřování.

předškolní dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; klub ; výchovně vzdělávací zařízení ; sociálně znevýhodněný ; vyloučení ; přechod z mateřské na základní školu ; rozvíjení schopností ; učení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=308217